

VANTAAN YMPÄRISTÖNSUOJELUN VALVONTAOHJELMA 2021

**YMPÄRISTÖKESKUS
YMPÄRISTÖNSUOJELU**

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. LUVAN- JA ILMOITUKSENVARAISET SEKÄ REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNOT.....	3
2.1 Ympäristölupakohteet	3
2.3 Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat toiminnot	3
2.4 Rekisteröitävät kohteet.....	4
2.4 Ilmoitukset	4
3. JÄTELAIN VALVONTA	4
4. MUU VALVONTA.....	5
5. VALVONTAOHJELMAN TOTEUMINEN VUONNA 2020	6

1. JOHDANTO

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava valvontaohjelma luvan- ja ilmoitustenvaraisten sekä rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden säännöllisestä valvonnasta. Valvontaohjelmassa on tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista.

Ympäristönsuojeluasetuksen 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista eri tyyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista, tiedot muista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä sekä kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

2. LUVAN- JA ILMOITUKSENVARAISET SEKÄ REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNOT

2.1 Ympäristölupakohteet

Vantaalla on 38 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvaa ympäristölupalaitosta tai -toimintaa. Määräaikaistarkastukset perustuvat kullekin kohteelle määriteltyyn valvontaluokkaan. Vuoden 2021 valvontaohjelmassa on useita kohteita, jotka jäivät tarkastamatta edellisenä vuonna.

Toimiala	Kohteet	Tarkastukset
Metalliteollisuus	1	1
Energian tuotanto	2	1
Kemikaalien tai polttoaineiden varastointi ja käsittely	9	2
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	3	0
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto	4	2
Betoniasema	3	2
Elintarvikkeiden valmistus	2	2
Liikenne	3	1
Jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely	11	3
YHTEENSÄ	38	14

2.3 Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvat toiminnot

Yleiseen ilmoitusmenettelyyn kuuluvista toiminnoista ei Vantaalla ole toistaiseksi tehty päätöksiä. Vuoden 2020 lopulla tuli vireille yksi varikkoa koskeva ilmoitus. Kohteeseen tehdään tarkastus toiminnan alettua.

2.4 Rekisteröitävät kohteet

Tietojärjestelmään rekisteröityjä kohteita on 74, joista suurin osa on jakeluasemia. Uusia rekisteröinti-ilmoituksia tulee harvakseltaan. Valvontaohjelmaan on otettu kahdeksan jakeluaseman tarkastukset sekä yksi asfalttiasema ja kemiallinen pesula.

Toimiala	Kohteet	Tarkastukset
Energiantuotantoyksikkö	3	0
Asfalttiasema	4	1
Polttonesteiden jakeluasema	61	8
Kemiallinen pesula	4	1
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta tai laitos	1	0
Betoniasema	1	0
YHTEENSÄ	74	11

2.4 Ilmoitukset

Meluilmoituskohteiden (YSL 118 §) tarkastuksia kohdennetaan sellaisiin toimintoihin, jotka ovat erityisen häiritseviä lähiympäristölle tai sijaitsevat pohjavesialueella. Tarkastuksia tehdään myös valitusten perusteella. Kohteet ovat luonteeltaan lyhytaikaisia.

Koetoimintailmoituksia (YSL 119 §) tulee vireille harvoin ja kohteet tarkastetaan tarvittaessa, toiminnan laadusta riippuen. Vireillä on yksi koetoimintailmoitus, jota alustavasti ei ole suunniteltu tarkastettavan.

Onnettomuuden, tuotantohäiriön tai muun vastaavan syyn aiheuttamissa poikkeuksellisissa tilanteissa (YSL 120 §) tehdään aina tarkastus. Ilmoituksia tulee hyvin harvoin.

	Kohteet	Tarkastukset
Meluilmoitukset	50	5
Koeluontoinen toiminta	1	0

3. JÄTELAIN VALVONTA

Jätelain 100 §:n mukaisia ammattimaisen keräyksen rekisteröintejä on kirjattu tietojärjestelmään 8 kpl, joista yksi on uusi kohde. Kohteita ei ole otettu vuoden 2021 valvontaohjelmaan.

Jätelain 124 § velvoittaa tarkastamaan laitokset ja toiminnot, joissa harjoitetaan jätteen laitos- tai ammattimaista käsittelyä, syntyy vaarallista jätettä, harjoitetaan jätteen ammattimaista kuljettamista tai keräystä, toimitaan jätteen välittäjänä tai toteutetaan jätteen kansainvälisiä siirtoja. Valvontaohjelmaan jo kuuluvien laitosten lisäksi tarkastuksia on suunniteltu tehtäväksi viiteen kohteeseen.

Jätehuoltomääräyksissä on suuria yleisötapauhtumia koskeva velvoite jätehuoltosuunnitelmasta. Suunnitelman toteutuminen käydään yleensä tarkastamassa muutamissa kohteissa. Koronatilanteen aiheuttaman epävarmuuden vuoksi tapahtumien määrä tulee olemaan edelleen tavanomaista pienempi.

Roskaantumisen valvonta perustuu pääosin yleisöilmoituksiin. Roskaantuneelle alueelle tehdään useimmiten tarkastus jätteen laadun ja sijaintipaikan varmistamiseksi ja lisäksi tarvittaessa jälkitarkastus. Ilmoitusten määrä perustuu arvioon viime vuosien kehityksen perusteella.

	Kohteet	Tarkastukset
Jätteen keräystoiminta	8	0
Jätelain 124 §:n mukainen valvonta, vaaralliset jätteet	140	5
Yleisötapauhtumien jätehuolto	5	2
Roskaantuminen	200	150

4. MUU VALVONTA

Muita tarkastuksia tehdään muun muassa vesilain, vesihuoltolain, maa-aineslain, maastoliikennelain ja ulkoilulain valvonnassa sekä ympäristönsuojelulain säännösten tai sen nojalla annettujen säädösten valvonnassa. Taulukkoon on koottuna tiedossa oleva tai arvioitu kohteiden määrä sekä arvioitu tarkastusmäärä.

	Kohteiden määrä	Tarkastukset
Vesilaki	1	1
Vesihuoltolaki	70	40
Haja-asutuksen jätevedet	900	10
Maastoliikennelaki	1	1
Maisematyöluvat	10	1
Nitraattiasetus	39	10
Ympäristönsuojelumääräykset	40	18

Vesilain tarkastukset koskevat Vantaalla yleensä ojaerimielisyyksiä ja ojien kunnossapitoa. Vireille tulleiden oja-asioiden määrä on viime vuosina vähentynyt huomattavasti, koska hulevesihaittailmoitukset pääsääntöisesti käsitellään kaupungin toisessa yksikössä maankäyttö- ja rakennuslain perusteella. Kohteita arvioidaan tulevan vireille 1–2.

Vesihuoltolain tarkastuksista suurin osa tehdään vapautushakemusten käsittelyn yhteydessä. Vireillä on 70 vapautushakemusta ja tarkastuksia arvioidaan tehtävän 40.

Vesilaitosten viemäriverkostojen ulkopuolisten kiinteistöjen jätevesien suunnitelmalliseen valvontaan ei voida panostaa täysillä vielä vuoden 2021 aikana johtuen vesihuoltolain valvontaan tarvittavista resursseista. Tarkastuksia tehdään tulleiden lykkäyshakemusten ja yhteydenottojen perusteella, arviolta kymmenen vuoden aikana.

Maastoliikennelain lupia on myönnetty yksi ja jos se saa lainvoiman, niin kohde tarkastetaan. Maisematyöluvista enin osa koskee puunhakkuita ja näiden kohdalla tehdään maastokäynti hakemusvaiheessa, muihin kohteisiin tehdään yleensä tarkastus toiminnan jo alettua tai toiminnan päätyttyä. Nitraattiasetuksen valvonta koskee lannanvarastointia ja tarkastukset painottuvat talleille. Ympäristönsuojelumääräyksiin liittyvät tarkastukset koskevat öljysäiliön maahan jättämiseksi tehtyihin hakemuksiin, lumenvastaanottoaikkoihin sekä jätteen hyödyntämiseen maarakentamisessa. Maa-aineksen ottoalueita ei ole toiminnassa.

5. VALVONTAOHJELMAN TOTEUMINEN VUONNA 2020

Valvontaohjelman toteutumiseen vuonna 2020 vaikuttivat erityisesti vuonna toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja koronapandemia. Viiden tarkastajan työpanoksesta kului keväällä useita viikkoja toiminnanohjausjärjestelmän testaukseen ja ajanjakson aikana työtehtävät ruuhkautuivat. Koronapandemian kiivaimmassa vaiheessa keväällä tarkastukset käytännössä keskeytyivät ja myöhemmin keskityttiin niihin tarkastuksiin, jotka voitiin tehdä ulkona.

Vuoden aikana tuli myös avoimeksi viisi tarkastajan vakanssia. Palkattuna oli yksi määräaikainen tarkastaja 11 kk:n ajan ja avoimia virkoja hoitamassa sijaisia. Kehittämistyön vaatiman työpanoksen ja virkojen hoidossa olleiden katkosten takia tarkastustoimintaan ei kuitenkaan ollut käytettävissä tavanomaisia resursseja. Kaikki tämä osaltaan vaikutti siihen, että vuoden 2020 valvontaohjelmaan kirjattuja tarkastuksia jäi toteutumatta. Tarkastusmäärät kohderyhmittäin on valvontaohjelman liitteinä.

Ympäristölupien tarkastustavoite toteutui hyvin jätteenkäsittelylaitosten ja polttoaineen jakeluasemien osalta. Kivenmurskauslaitosten määräaikaistarkastuksia jäi tekemättä lupavalmisteluun viivästyttyä ja toiminnan loppumisen takia. Yhden laitoksen kohdalla tarkastus oli suunniteltu tehtäväksi keväällä maaliskuussa erityisesti pölyntorjunnan riittävyyden toteutukseksi. Rekisteröityjen kohteiden tarkastustavoite toteutui hyvin. Muissa kohteissa tarkastustavoite lähes saavutettiin nitraattiasetuksen valvonnassa. Hakemuksia käytöstä poistettujen öljysäiliöiden maahan jättämiseksi oli vireillä ennakoitua enemmän ja käsittelyruuhka purettiin alkusyksystä, kun koronatilanne vähän helpottui.

Lumettoman talven takia lumenvastaanottoaikoja ei tarkastettu. Jätelain 124 §:n mukaisia vaarallisen jätteen tarkastuksia autokorjaamoihin ei tehty koronatilanteen ja resurssipulan takia. Haja-asutuksen jätevesitarkastuksia tehtiin vain muutama arvioidun 20:n sijaan, koska tarkastuksia tekevien henkilöiden työaika kului kiireellisempiin tehtäviin. Vesihuoltolain valvonnassa valmisteltiin useita hallintopakkoja, mikä vei aikaa tarkastuksilta ja vapautuspäätösten valmistelulta.

Työajasta merkittävä osa kului aiempien vuosien tapaan lausuntojen valmisteluun, neuvontaan ja asukasyhteydenottojen käsittelyyn. Vuoden aikana lisääntyivät myös tietopyynnöt. Asukasyhteydenottoja oli noin kaksi kertaa edellisvuoden määrä, yhteensä lähes 700. Yhteydenotoista 208 koski roskaantumista ja lähes saman

verran oli melua koskevia valituksia. Savua ja hajua koskevia yhteydenottoja oli 55. Yhteydenottojen perusteella tehtiin 227 valvontakäyntiä.